

KS § 96

Dnr KS/2023:113 – 037

Medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

- förslaget föranleder ingen åtgärd med hänvisning till att arbetet redan pågår inom ramen för revidering av kommunens översiktsplan.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir kommunstyrelsens beslut.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har fått att bereda medborgarförslag från Per Hildebrand om att utreda samt ta fram en plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden. Inför framtagande av förslag till beslut har ärendet skickats till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande i egenskap av huvudberörd nämnd.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden framför att en utredning har tagits fram och även publicerats publikt i samband med revideringen av kommunens översiktsplan. Vidare har ett ytterligare uppdrag startats upp under vintern, dels i samråd med SMHI, dels med SEVAB Strängnäs Energi AB för att kartlägga prioriterade dagvattenåtgärder. Yttrandet i sin helhet biläggs ärendet.

Kommunstyrelsen föreslår därmed att förslaget inte föranleder någon åtgärd.

Ekonomiska konsekvenser för hållbar utveckling

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Miljömässiga konsekvenser för hållbar utveckling

Beslutet medför inga ytterligare miljömässiga konsekvenser för kommunen utöver vad som inräknas i arbetet med översiktsplan och kartläggning av dagvattenåtgärder.

Sociala konsekvenser för hållbar utveckling

Beslutet medför inga sociala konsekvenser för kommunen.

Uppföljning

Beslutet följs upp inom ramen för ordinarie process.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, 2024-04-10

Protokollsutdrag, MSN § 6, 2024-01-24, Yttrande från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden (KS/2023:113)

Delegationsbeslut, Beslut om inhämtande av yttrande från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, 2023-12-05

Protokollsutdrag, KF § 49, 2023-03-27, Nyinkomna medborgarförslag och e-förslag

Medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, 2023-02-20

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Förslagsställaren

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för kännedom

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

MSN/2024 § 6

MSN/2023:173 - 032

Yttrande från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden

Beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. Avslå förslag till beslutspunkt 1 "en utredning görs för att informera KF och invånarna om vilka platser och företag och privatpersoner har problem, eller riskerar att ha problem, med höga vattenflöden. Vattenflöden som innebär risk för översvämning som vattenfylld tomt eller/och byggnad" med motiveringen att en sådan utredning tagits fram och även publicerats publikt i samband med revideringen av kommunens översiktsplan.
2. Avslå förslag till beslutspunkt 2 "genomförd utredning efterföljs av en plan för hur faktiska problem åtgärdas samt att förestående risk minimeras" med motiveringen att ett sådant arbete redan påbörjats inom förvaltningen under 2023 med stöd från SMHI, samt att ett ytterligare uppdrag startas upp under vintern 2023–2024 kring prioriterade dagvattenåtgärder som sker i samarbete mellan Strängnäs kommun och Sevab.

Yrkanden

Yvonne Knuutinen (V) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Åtgärder kopplat till översvämningar, lågpunkter och dylikt kräver ett större koncernövergripande samarbete inom kommunen. I planeringsfasen har miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN) ansvar för att planering av ny bebyggelse sker på ett hållbart och ändamålsenligt sätt. Vattenrelaterade frågor, så som drift, befintlig kapacitet och påverkan hanteras utanför MSNs ansvarsområden och där även fastighetsägare kan ha ansvar beroende på vilken typ av vattenrelaterade frågor det handlar om. Teknik och servicekontoret (TSK) och Teknik- och fritidsnämnden (TFN) är också en viktig aktör i arbetet med klimatpassning och frågor kring VA-frågor och skyfall.

Bakgrund

I det medborgarförslag som inkommit till kommunen lyfter förslagsställaren en upplevelse att kommunen "förefaller glömma bort översvämningsproblem" och

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

fortsätter sedan sin beskrivning med att översvämningar och framtida flöden med att *"dessa nuvarande översvämningar eller framtidens flöden måste vara ett kommunalt beredskapsansvar och regleras i vattentjänstlagen"* och hänvisar vidare till rapporter med höga vattenflöden som förväntas tillta med tiden, samt om närliggande fastigheter som beskrivs kämpa med översvämningar på sin fastighet.

Utöver detta görs hänvisningar till kommunens dagvattensystem som beskrivs ha brister så att fastighetsägaren påverkas av ständiga översvämningar.

Förslagsställaren föreslår sedan att kommunfullmäktige bör besluta följande:

"

- *En utredning görs för att informera KF och invånarna om vilka platser som företag och privatpersoner har problem, eller riskerar att ha problem, med höga vattenflöden. Vattenflöden som innebär risk för översvämning som vattenfylld tomt eller/ och byggnad.*
- *genomförd utredning efterföljs av en plan för hur faktiska problem åtgärdas samt att förestående risker minimeras.*

"

Förslag på svar på medborgarförslaget

Medborgarförslaget skickades in under början av 2023 och nådde fram till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i december 2023. Under året har kommunen i samband med revideringen av Översiktsplanen utrett skyfall och översvämningar på en kommunövergripande nivå utifrån flertalet scenarier och klimatfaktor som resulterat i en rapport och även digitalt kartunderlag

Kartläggningen togs fram och samfinansierades av MSN och TFN utifrån det uppdrag som TFN haft i uppdrag en period kring frågan.

Uppdraget slutlevererades kring februari 2023 och bestod dels av en rapport som beskriver uppdraget, men också förutsättningarna i sig men också en mängd GIS-lager som gjorts tillgängliga och illustrerar hela Strängnäs kommun. GIS-lagerna visar följande:

- Maximalt översvämningsdjup och maximal översvämningsutbredning
- Maximalt flöde
- Flödesriktning vid maximalt flöde
- Översvämmade brunnar och potentiella volymer som trycks ut ur ledningsnätet
- Kapacitet i ledningar

GIS-lagerna togs fram via en hydrodynamisk modell utifrån programvaran "MIKE+" som är konsultbolagets DHI:s programvara. Det ger en mer realistisk bild av översvämningsförloppet som styrs av många parametrar, i första hand

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

topografi, markens råhet och infiltrationsförmåga, storleken och spridningen av regnet, och ledningsnätets kapacitet.

Utredningen innehåller varken en djupgående analys av resultat eller detaljerade analyser för varje enskilt område. Kartor och slutsatser som presenteras är tänkta som vägledande exempel för att kunna ge stöd åt kommunens fortsatta arbete av levererat underlag. Underlaget som levereras har en upplösning på 4x4 m varpå beräknade vattendjup och flöden inte ska ses som absoluta nivåer. Det ska snarare ge en indikation på vart stora vattendjup och flöden bildas. Redovisade resultat är tänkta att användas av kommunen vid övergripande stadsplanering för identifiering av områden med hög risk samt vilka områden som kan bedömas som lämpliga för fortsatt exploatering. Underlaget rekommenderas inte att användas i detaljplanarbete eller i syfte att ta fram specifika nivåer eller volymer, men kan ge övergripande bild på hur vattnet rinner och ansamlas.

För att ta fram en bred analys som studerar flera olika scenarier togs följande scenarier med extrema regnhändelser fram:

- 100-årsregn med klimatfaktor 1,3
- 200-årsregn med klimatfaktor 1,3
- 500-årsregn med klimatfaktor 1,3
- Gävleregnet som föll över Gävle sommaren 2021 (Gävleregnet motsvarar en form av teoretiskt värsta-scenario som Gävle drabbades av 2021)

Att klimatfaktor användes i scenarierna motiverades med att genomför kartläggning förväntas vara hållbar även över längre tid med aktuella scenarier, som kan bli mer återkommande på längre sikt utifrån effekter av klimatförändringar och tas avstamp utifrån IPCC senaste klimatprognoser.

Inom ramen för skyfallskarteringen etableras även hydrauliska ledningsnätsmodeller för tätorterna Strängnäs, Stallarholmen, Åker och Mariefred. Syftet med etablering av ledningsnätsmodellerna är, utöver att ge en mer rättvisande bild av översvämningssituationen vid skyfall, att utgöra ett underlag för fortsatt arbete med utveckling av kommunens VA-arbete. För en första överblick av ledningsnätets kapacitet har ett 5-årsregn simulerats för berörda områden. De även hydrauliska ledningsnätsmodellerna som tagits fram är ett internt material som är tänkt att stödja kommunens bolag Sevab med dimensioneringen och utbyggnad av ledningsnätet på sikt.

Syftet med den genomförda dagvatten- och skyfallsmodelleringen är att:

- Ge en övergripande bild av vart vattnet rinner och ställer sig vid en regnhändelse.
- Kartlägga var i staden det kan finnas en potentiell översvämningssrisk.
- Identifiera sårbara områden samt vart utökad utredning kan behövas.
- Utgöra underlag till stadens klimatanpassningsarbete.
- Identifiera kapacitetsbrist i ledningsnätet.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Fokus har legat på uppbyggnad av dagvatten- och skyfallsmodell samt att ge en första översiktlig bild av översämningssituationen. I projektet ingår ingen djupgående analys av områden som potentiellt riskerar att översvämmas utan det får ses som ett nästa steg i det fortsatta arbetet.

I modellen antas att ledningarna står tomma vid starten på regnförloppet och eventuellt naturvatten som tillrinner eller läckt in, har ej räknats med i modellen.

Vid tidpunkten för upprättandet av modellen saknades en stor del indata om ledningsnätet i form av nivåer och dimensioner, varpå stora sträckor av ledningsnätet interpolerats fram. Upplösningen för modellen är 4x4 m vilket betyder att ett beräknat värde inom en cell, representeras för hela cellen som motsvarar en yta på 16 m. Detta får ses som en begränsning och framtagna resultat ska därför inte användas för detaljerade analyser. Modellerna för ledningsnätet är därmed tänkt att kunna vidareutvecklas kommande år allt eftersom och om Sevab förbättrar sitt underlag kopplat till ledningsnätet.

Utifrån ovan beskrivningar och genomförda kartläggningar och rapporter, så bedöms förslaget: "*En utredning görs för att informera KF och invånarna om vilka platser som företag och privatpersoner har problem, eller riskerar att ha problem, med höga vattenflöden. Vattenflöden som innebär risk för översvämning som vattenfylld tomt eller/ och byggnad.*" vara genomförd på en övergripande nivå och som lämplig nivå som skyfall kan kartläggas på en kommunövergripande nivå, som går i linje med flera övriga kommuners aktuella underlag. Kartläggningarna finns publicerade för allmänheten och övriga intresserade i samband med att Översiktsplanen publiceras för samråd under våren 2023. Kartläggningarna går att nå på <https://kartor.strangnas.se/op/>. På sikt planeras kartläggningarna även finnas tillgängliga på flera ställen än i Översiktsplanen.

Kopplat till medborgarförslagets förslag 2: "*genomförd utredning efterföljs av en plan för hur faktiska problem åtgärdas samt att förestående risker minimeras*" är detta ett större kommunalt och förvaltningsövergripande ansvar. Detta arbete samordnas av kansliavdelningen som under vintern 2023 påbörjat ett arbete tillsammans med övriga delar av förvaltningen för att ta fram en första version av en klimatanpassningsplan. En av delarna i klimatanpassningsplanen är skyfall och översvämningar. I detta arbete har SMHI stöttat i analysen inför framtagandet. I ett första skede av planen har arbetet avgränsats till Strängnäs tätort. I ett senare skede när en grundstruktur finns framtagen för klimatanpassning planeras denna plan breddas geografiskt till fler delar av kommunen.

En klimatanpassningsplan ska peka ut var i kommunens organisation de olika delarna av klimatanpassningen ska hanteras. En klimatanpassningsplan ska även

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

ge en överblick över vad som behöver göras i prioriterade områden och vad som redan görs i kommunen, i det här fallet kopplat till översvämningsrisk vid skyfall.

Förvaltning har under 2023 i samverkan med Sevab/ESEM även påbörjat ett uppdrag med prioriterade dagvattenåtgärder. Uppdraget omfattar i dagsläget bland annat ett övergripande arbete att med grund i tidigare beskriven skyfallskartläggning identifiera riskområden, prioritera kritiska områden samt föreslå åtgärds paket och inleda projektering och anläggning för de mest utsatta platserna. Uppdraget innefattar även 4 specifika platsinsatser som till del motsvarar det som förslagsställaren önskar. Åtgärder som prioriteras avser dock platser som riskerar påverka ett betydande antal invånare mer än enstaka fastighetsägare.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Förslag, Medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, 2023-02-20

Beslut, Beslut om inhämtande av yttrande från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, 2023-12-05

Protokollsutdrag, KF § 49, 2023-03-27, Nyinkomna medborgarförslag och e-förslag, 2023-03-27

Rapport, Dagvatten- och skyfallsutredning i Strängnäs kommun, 2023-02-10

Kommuntäckande digitala publika kartor för skyfallsutredningen som kan nås enligt följande steg;

- a. <https://kartor.strangnas.se/op/>
- b. Underlagshandlingar kopplat till ÖP2040
- c. Dagvatten och skyfallsutredning
- d. Modellscenarier – Vattendjup (observera, datafel för tillfället med blå ruta, zooma in om denna syns så försvinner blå rutan)
- e. Modellscenarier – Ytvattenflöden och flödesriktningar

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Handläggare

Erica Thorsén

0152-33 12 62

Beslut enligt delegationsordning för kommunstyrelsen

Beslut om inhämtande av yttrande från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden

Kommunstyrelsen beslutar att

1. inhämta yttrande från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden,
2. svar ska vara kommunstyrelsen tillhanda snarast möjligt, dock allra senast 23 februari 2024.

Beslutet har fattats med stöd av punkt 2.17 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har fått att bereda medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden. Förslaget berör annan nämnds verksamhetsområde och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bereds därför tillfälle att yttra sig i egenskap av huvudberörd nämnd.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Yttrade ska vara kommunstyrelsen tillhanda snarast möjligt, dock senast 23 februari 2024.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut, Beslut om inhämtande av yttrande från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, 2023-12-05
Protokollsutdrag, KF § 49, 2023-03-27, Nyinkomna medborgarförslag och e-förslag

Medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, 2023-02-20

Beslutet skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Erica Thorsén
Kommunsekreterare

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	ANNA ERICA MARILYN THORSÉN
TID:	2023-12-05 09:43:24 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_09b946c701f627b2cefd516e20d881420f

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-12-05 09:43:29 +01:00
Ref: 103573SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

KF § 49

D.nr. KS/2023:93 – 037,
D.nr. KS/2023:94 – 037,
D.nr. KS/2023:110 – 037,
D.nr. KS/2023:113 – 037,
D.nr. KS/2023:142 – 037.

Nyinkomna medborgarförslag och e-förslag

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. överlämna medborgarförslag från Torbjörn Delving om laddstolpar i parkeringsgaraget vid Resecentrum, d.nr. KS/2023:93 – 037, till kommunstyrelsen för beredning,
2. överlämna medborgarförslag från Anna-Lena Öhlén om ett öppet hus för alla för att lösa den fysiska och psykiska ohälsan i kommunen, d.nr. KS/2023:94 – 037, till kommunstyrelsen för beredning,
3. överlämna medborgarförslag från Lennart Wallin angående att sätta upp lampor i kvarnen, d.nr. KS/2023:110 – 037, till kulturnämnden för beslut,
4. överlämna medborgarförslag från Per Hildebrand om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, d.nr. KS/2023:113 – 037, till kommunstyrelsen för beredning,
5. överlämna medborgarförslag från Mari Lönnqvist om att sätta upp belysning på gång/cykelvägen längs med Åsbyvägen, d.nr. KS/2023:142 – 037, till teknik- och fritidsnämnden för beslut.

Yrkanden

David Aronsson (V) yrkar på följande ändring:

4. överlämna medborgarförslag från Per Hildebrand om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, d.nr. KS/2023:113 – 037, till kommunstyrelsen för beredning,

Anders Härnbro (S) yrkar bifall till David Aronssons (V) förslag.

Marie Ericsson Drotte (STRP) yrkar avslag till ordförandens förslag i attsats fyra.

Beslutsgång

Ordföranden ställer bifall till ordförandens förslag mot bifall till David Aronssons (V) förslag och finner att kommunfullmäktige bifaller David Aronssons (V) förslag.

Ordföranden finner sedan att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir kommunfullmäktiges beslut.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Beskrivning av ärendet

Till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-03-27 har det ingivits fem medborgarförslag.

Beslutsunderlag

Ordförandeförslag gällande medborgarförslag om laddstolpar i parkeringsgaraget vid resecentrum, 2023-03-13

Medborgarförslag om laddstolpar i parkeringsgaraget vid Resecentrum, 2023-02-08

Ordförandeförslag gällande medborgarförslag gällande öppet hus för alla åldrar, 2023-03-13

Medborgarförslag om ett öppet hus för alla för att lösa den fysiska och psykiska ohälsan i kommunen, 2023-02-08

Ordförandeförslag gällande medborgarförslag om lampor i kvarnen, 2023-03-13

Medborgarförslag angående att sätta upp lampor i kvarnen, 2023-02-22

Ordförandeförslag gällande medborgarförslag om att utreda, åtgärda samt informera kommunfullmäktige om risk för höga vattenflöden, reviderat, 2023-03-22

Medborgarförslag om utredning samt plan för att förebygga och undvika problem med höga vattenflöden, 2023-02-20

Ordförandeförslag gällande medborgarförslag om belysning på Åsbyvägen, 2023-03-13

Medborgarförslag om att sätta upp belysning på gång/cykelvägen längs med Åsbyvägen, 2023-03-06

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kulturnämnden

Teknik- och fritidsnämnden

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Strängnäs kommun

Medborgarförslag

Jag tycker att:

20 februari 2023

Strängnäs kommun
Kommunstyrelsen

2023 -02- 27

Diarienum

Diarieplan

Kommunen som ansvarar för vatten och avlopp förefaller glömma bort översvämningsproblem. Över tid måste alla fastighetsägare se över sina olika vattenflöden och reinvestera i nya ledningar. Likväl måste kommunens vattenledningar över tid bli trasiga eller föråldrade. I rapport efter rapport kan vi läsa att vädersystemen med höga vattenflöden riskerar att tillta. Vattenflöden som dels uppstår på grund av sjöar och åar vattenfyllda men också genom att regnmängden förefaller komma i än mer vattenrik mängd så att nuvarande avloppssystem översvämmas. Vattnet från sjö, å eller regn skapar så höga vattenflöden att fastigheter, kommunala och privata, översvämmas. Dessa nuvarande översvämnings eller framtidens flöden måste vara ett kommunalt beredskapsansvar och regleras i vattentjänstlagen. En mig närliggande fastighet har under flera års tid kämpat med översvämningsproblem på sin fastighet. Uppenbarligen har kommunens dagvattensystem brister så att fastighetsägaren lider under ständiga översvämningsproblem. Jag uppmanar fullmäktiges ledamöter att höra på ägarens inspelade blogg - Arbiggan del 4 och 5 som finns på Spotify, för att ta del av en förtvivlad företagare som vecka efter vecka, månad efter månad kämpar med höga vattenflöden. Det är fler fastigheter över lång tid som har kommunalt vatten som rinner in på sina tomter och byggnader varför det som kommuninvånare upplevs som om kommunen inte skyndsamt åtgärdar sitt uppdrag. Att häftiga regn kommer att falla med höga kommande vattenflöden är allmänt känt varför min önska är att fullmäktig tar vattenfrågan på stort allvar och tillser att en utredning av kommunalt vatten genomförs.

Jag föreslår därför att Strängnäs kommunfullmäktige beslutar att:

Kommunfullmäktige beslutat att:

- En utredning görs för att informera KF och invånarna om vilka platser som företag och privatpersoner har problem, eller riskerar att ha problem, med höga vattenflöden. Vattenflöden som innebär risk för översvämningsproblem som vattenfylld tomt eller/ och byggnad.
- genomförd utredning efterföljs av en plan för hur faktiska problem åtgärdas samt att förestående risker minimeras.

